

Sygn. akt V KK 558/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **E. S.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 20 grudnia 2018 r.,

kasacji Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 25 lipca 2016 roku, sygnatura akt II K [...],

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z 25 lipca 2016 r., sygn. akt II K [...], uwzględniając wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego na posiedzeniu, uznano E. S. za winnego tego, że w okresie od 13 lutego 2015 r. do 25 kwietnia 2016 r. w G. znęcał się psychicznie nad żoną B. S. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, podczas których wyzywał żonę słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, groził jej pozbawieniem życia, a

ponadto w dniu 15 grudnia 2015 r.. uderzając pokrzywdzoną pięścią w okolice czoła, spowodował u wymienionej obrażenia ciała w postaci powierzchownego urazu powłok głowy i stłuczenie z podbiegnięciem krwawym okolicy czołowej lewej, czym naruszył czynności narządów ciała na czas poniżej dni siedmiu, tj. czynu z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za co wymierzono wnioskowane przez prokuratora, a uzgodnione z oskarżonym kary i środki karne, w szczególności karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby wynoszący 3 lata. Wyrok ten uprawomocnił się.

Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego. W kasacji zarzucono rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uznaniu, że istnieją podstawy do uwzględnienia wniosku prokuratora i skazania E. S. bez przeprowadzenia rozprawy oraz wymierzenia mu uzgodnionej z nim kary, pomimo że wskazane we wniosku okoliczności popełnienia przez oskarżonego przestępstwa budziły wątpliwości, bowiem w okresie po dokonaniu uzgodnień pomiędzy prokuratorem, a oskarżonym w przedmiocie wnioskowanej kary za popełnione przestępstwo uzyskano opinię sądowo-psychiatryczną, z której wynikało, iż E. S. zarzucanego mu przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. dopuścił się w warunkach ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności określonej w art. 31 § 2 k.k., co jednak nie spowodowało przedstawienia w toku postępowania przygotowawczego E. S. zarzutu popełnienia przestępstwa w zmienionym kształcie i nie doprowadziło do poczynienia nowych uzgodnień w zakresie wnioskowanej kary, a także nie znalazło odzwierciedlenia w kwalifikacji prawnej zarzucanego mu występku, i w konsekwencji obligowało Sąd do nieuwzględnienia wniosku prokuratora oraz skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie, natomiast skutkowało - z rażącym naruszeniem art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. - wydaniem orzeczenia skazującego oskarżonego za czyn inny, niż w istocie przez niego popełniony. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

Zarzut podniesiony w kasacji jawi się jako zasadny w stopniu oczywistym. W istocie, kierując wniosek o skazanie na posiedzeniu prokurator dysponował opinią sądowo-psychiatryczną sporządzoną przez biegłych A. J. i A. Ś., z której wynika, że z przyczyn chorobowych, tj. z powodu zdiagnozowanych u E. S. organicznych zaburzeń osobowości, skazany miał w czasie czynu ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k. Jednak ta istotna dla rozstrzygnięcia okoliczność nie spowodowała korekty wniosku, ani zmiany uzgodnień co do treści wyroku skazującego.

Co kluczowe, uwzględniając wniosek oskarżyciela o skazanie E. S. bez rozprawy Sąd Rejonowy również nie wziął pod uwagę treści opinii sądowo-psychiatrycznej, w szczególności nie uznał, że wynikająca z opinii ograniczona poczytalność oskarżonego w czasie czynu wymaga uwzględnienia w treści wniosku oraz poprzedzających go uzgodnień z oskarżonym, co więcej, nie wzbudziło to nawet wątpliwości co do poprawności ustalonych przez prokuratora okoliczności faktycznych, na których oparto wniosek o skazanie na posiedzeniu, w tym co do poczytalności oskarżonego w czasie czynu i jego winy. W tym właśnie trafnie dopatrywał się skarżący rażącego naruszenia prawa procesowego. Stosownie do treści art. 335 § 2 k.p.k. przesłanką skazania bez przeprowadzenia rozprawy jest brak jakichkolwiek wątpliwości co do okoliczności popełnienia przestępstwa, w tym winy oskarżonego. W orzecznictwie zauważa się, że jednym z warunków konsensualnego zakończenia postępowania na posiedzeniu - w trybie art 335 § 1 k.p.k. jest ustalenie, że wątpliwości nie budzi nie tylko zasadnicza kwestia sprawstwa czynu przez określoną osobę, ale wszystkie te okoliczności, które są istotne dla ustaleń o odpowiedzialności karnej sprawcy, w tym dla właściwej oceny prawnej czynu będącego przedmiotem osądu (wyrok SN z dnia 17 listopada 2010 r., sygn. II KK 272/10).

W konsekwencji, w ocenie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że jeśli po złożeniu wniosku o skazanie na posiedzeniu, wyjdzie na jaw, że oskarżony miał *tempore criminis* ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k., uwzględnienie wniosku

przez sąd wymaga dokonania w nim przez strony korekty uwzględniającej tę ujawnioną okoliczność, a to z kolei wymaga zmiany porozumienia między prokuratorem a oskarżonym leżącego u podstaw wniosku. Uwzględnienie wniosku bez poczynienia w nim stosownej korekty niewątpliwie stanowi naruszenie tego warunku określonego w art. 335 § 2 k.p.k., z którego wynika, że skazanie na posiedzeniu może nastąpić tylko w przypadku oczywistego i niebudzącego co do poprawności ustalenia stanu faktycznego.

W konsekwencji Sąd Najwyższy zdecydował o uchyleniu zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w G. i przekazaniu sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy uwzględni zapatrywania prawne przyjęte w niniejszym rozstrzygnięciu.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.